

ERVARINGSDESKUNDIGEN: EEN TROEF VOOR WELZIJN!

Met deze nota willen de jeugdhulpkoepels Jongerenbegeleiding Informant, SOM en Vlaams Welzijnsverbond de grote meerwaarde van ervaringsdeskundigen in de verf zetten. De inzet van ervaringsdeskundigen is een waardevolle schakel om kwaliteitsvolle hulpverlening en begeleiding te garanderen.

Er komen hoe langer, hoe meer initiatieven die focussen op de opleiding en inzet van ervaringsdeskundigen: ervaringsdeskundigen in armoede en sociale uitsluiting, in geestelijke gezondheidszorg, in pleegzorg, jongeren met ervaringen in jeugdhulp, gezinsondersteuners bij Kind & Gezin, ... De voorbeelden zijn legio en tonen hun meerwaarde als kritische bevragers van hulpverlening en begeleiding en als brugfiguren tussen de doelgroep enerzijds en hulpverleners en begeleiders anderzijds.

Die evolutie juichen wij toe en willen we verder stimuleren in het jeugdhulpaanbod en daarbuiten. Als koepels geloven wij sterk in de win-winsituatie die de inzet van ervaringsdeskundigen kan creëren. Voor personen met ervaring in hulpverlening getuigt het van een enorme veerkracht dat zij vanuit eigen ervaringen een engagement willen opnemen voor anderen. Persoonlijke ervaringen leren overstijgen en daarmee - hetzij als vrijwilliger, hetzij als professional - bijdragen aan een betere hulpverlening zet ervaringsdeskundigen in hun kracht, zorgt mee voor herstel en is een katalysator voor empowerment.

“Het besef dat ik anderen nu kan helpen vanuit mijn eigen ervaringen sterkt mij. Het werkt zelfs therapeutisch om het negatieve dat ik heb meegemaakt om te zetten in iets positiefs.”

Belinda, een ervaringsdeskundige

Voor sociaal ondernemers betekent het perspectief van ervaringsdeskundigen een essentiële aanvulling op de professionele handelingskaders, die ten volle geïntegreerd dient te worden in hun werking. Vooroordelen of uitsluitingsmechanismen - die soms duidelijk, soms eerder latent aanwezig zijn - kunnen worden blootgelegd. Sensitief handelen wordt bevorderd. Het geeft sociale professionals extra stimulansen om zichzelf en de werking kritisch in vraag te stellen.

“Een ervaringsdeskundige leert je genuanceerd kijken naar een bepaalde situatie en helpt je organisatie om in verbinding te gaan met de mensen die wij dagdagelijks ontmoeten. En laat verbinden nu net de basis zijn waarrond het in hulpverleners allemaal draait.”

Jonah Coudenys, pedagogisch verantwoordelijke bij
jeugdhulpvoorziening vzw aPart

Als jeugdhulpkoepels pleiten we er daarom voor om het engagement van ervaringsdeskundigen ten volle te stimuleren en werk te maken van een duidelijk kader, met mogelijke rollen die ervaringsdeskundigen kunnen opnemen én met voldoende ruimte voor een professioneel groeiproces. Ervaringsdeskundigen kunnen hun rol in de jeugdhulp maar op een duurzame en onderbouwde manier opnemen met een goede omkadering. Dat vraagt enerzijds investeringen in kwaliteitsvolle vorming en opleiding van ervaringsdeskundigen. Het betekent anderzijds dat organisaties en voorzieningen een positief klimaat creëren en een organisatiecultuur ontwikkelen waarin ervaringsdeskundigen voldoende ondersteuning én autonomie krijgen om hun rol - van kritische bevrager tot brugfiguur - vol vertrouwen op te nemen. Zo kunnen ze mee het verschil maken. Ook wij willen daar onze verantwoordelijkheid in opnemen.

Er zijn al heel wat stappen gezet. In een samenleving waarin participatief werken en vermaatschappelijking van de zorg belangrijke ontwikkelingen zijn, zijn reële ervaringen van onze doelgroep een belangrijk uitgangspunt om te werken aan een betere hulpverlening en begeleiding. Wij vragen daarom van het beleid de nodige ruimte om deze manier van werken in de toekomst verder uit te bouwen. Het is niet de makkelijkste weg om te bewandelen, maar wel de weg die de meeste kansen biedt.

